

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor/ka BP: Pavlína Marková

Termín SZZ: září 2019

Název BP: Porovnání výživových hodnot vegetariánských a klasických jídelníčků ve vybraných mateřských školách

Datum posudku: 9. 8. 2019

Vedoucího práce	Oponentský
Posuzovatel: Ing. Bc. Alena Váchová, Ph.D.	Posuzovatel: PhDr. Jana Kropáčková, Ph.D.

A. Požadované náležitosti bakalářské práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně (např. příliš obecná) i obsahově.	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah BP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi A a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod.	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (anotace, klíčová slova, angl.název, rozsah)	Ano	Neúplně:	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice	Výraznější nedostatky (doplňt příklady):	Nevyhovuje zcela.

B. Kvalita bakalářské práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp.část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N

Funkční provázanost teoretické a praktické části	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů)	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů	A	B -	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B -	C	N
Autorský přínos	A -	B	C	N

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce BP:

Vyjádření k celku BP a jejímu přínosu:

Autorka bakalářské práce zvolila velmi zajímavé, netradiční téma, které je z hlediska současných výchovných rodičovských stylů a názorů na výživu určitě aktuální a přínosné pro předškolní pedagogiku. Bakalářská práce se věnuje problematice vegetariánství v předškolním období. V teoretické části se autorka zaměřila na vznik, vývoj a objasnění hlavních principů vegetariánství. Autorka práce se snaží citlivě analyzovat přínos vegetariánství nejenom z ekologického, sociálního, ekonomického, estetického, etického, psychologického důvodu (kap. 1.1.2), ale taktéž ze zdravotního hlediska (kap. 1.1.3). Je však škoda, že hlavní argumentaci staví především na jediném elektronické zdroji (Důvody pro vegetariánství, 2012) a opírá se o tzv. druhotné zdroje prezentující výzkumná šetření.

Druhá kapitola je věnována charakteristice dítěte předškolního věku, kde bohužel není jasná provázanost na podkapitola 1.2.1, která popisuje pojetí dítěte v historickém kontextu. Obsahově přínosnější by bylo provedení analýzy názorů na stravování dětí v historickém kontextu. Oceňuji vhodné zařazení kapitoly 1.2.3, kde se autorka zamýšlí nad vztahem rozvoje sociálních dovedností a výchovou, potažmo výchovou k vegetariánství. Kapitola 1.3 považuji za stěžejní z hlediska zacílení celé práce. Teoretická část je netradičně zakončena kapitolou 1.4. Charakteristika výzkumných metod použitých v bakalářské práci, proto doporučuji autorce, aby v průběhu obhajoby objasnila svůj záměr. Osobně se domnívám, že je zbytečné uvádět kategorizaci obsahové analýzy či fáze hloubkového rozhovoru, neboť je podstatnější zdůvodnění zvolené metodologie. Doporučuji autorce, aby se k dané výtce v průběhu obhajoby vyjádřila.

Bakalářská práce je tradičně dělena na teoretickou a praktickou část, které mají vyvážený poměr. Obě části jsou obsahově provázány.

Praktickou část autorka realizovala prostřednictvím kombinace výzkumných metod: analýzy dokumentů (jídelníčky a spotřební koše) a hloubkového rozhovoru. Prosím o objasnění, proč v tabulce č. 4 a 5 je uveden sloupec soukromá veg. MŠ, když chybí veškeré údaje. Nebylo by vhodnější tuto mateřskou školu pro neúplnost získaných dat ze souboru vyřadit?

Autorce se podařilo získat velké množství zajímavých a různorodých dat, které není jednoduché přesně interpretovat (Údaje skutečné spotřeby jednotlivých poživatin uvedené v tabulce č. 3 vydělila počtem jídel a výsledkem je počet gramů dané poživatiny). Osobně se domnívám, že nebylo zcela vhodné zařazení interpretace získaných dat v tabulce č. 3 do diskuze a netradiční zpracování samotné diskuze, kde spíše převažuje shrnutím získaných dat. V průběhu obhajoby prosím o objasnění prezentovaného závěru výzkumného šetření na s. 40 „*Tři ze čtyř tříd, zkoumaných v této části práce, normativy určené ve svých spotřebních koších během měsíce výzkumu nesplňují.*“

Za velmi cenné považuji názory jednotlivých pediatrů na vegetariánství v předškolním věku. Autorce se podařilo získat rozhovory velké množství zajímavých dat, které by bylo z hlediska předškolní pedagogiky vhodné více analyzovat. **Zde je skrytý velký potenciál pro argumentaci případných zdravotních rizik či přínosů vegetariánství u dětí předškolního věku.**

Celkově se jedná o bakalářskou práci, z které je patrné velké nadšení autorky pro daný problém. Velmi oceňuji volbu vlastního tématu i originální způsob zpracování, je však škoda, že se autorka nepokusila o hlubší analýzu názorů k výživě dětí a nevěnovala více prostoru interpretaci získaných dat.

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem BP:

V bakalářské práci se objevují drobné formální nedostatky (např. na s. 2 je v horní části zbytečně a chybně uveden obor Výchova ke zdraví, postačuje pouze uvedení katedry, v dolní části je správně uveden studijní obor studentky; poděkování je psáno zbytečně menší velikostí písma; prohlášení není zarovnáno do bloku; přílohy se nezahrnují do celkového číslování stran; v odborném textu se nepoužívají tituly autorů; u tabulky č. 1 a 2 chybí provázání na vlastní text atd.).

K vyšší kvalitě bakalářské práce by jistě přispělo využití dalších odborných zdrojů zaměřených na problematiku výživy v předškolním věku, konkrétně provedení naší i zahraniční rešerše k tématu přínosu či rizik vegetariánství. Osobně nepovažuji za vhodné se opírat o argumentaci v neoborném zdroji (iDnes, s. 27). Doporučuji studentce, aby v průběhu obhajoby doplnila názory dalších autorů zabývajících se problematikou výživy v předškolním věku a taktéž objasnila legendu použitých zkratk (např. cukr v.) a znaků v tabulkách (***, /) a po obhajobě toto pro větší přehlednost formou errat doplnila do bakalářské práce.

Náměty k diskusi při obhajobě BP:

1. V souvislosti s vámi zařazenou kapitolou 1.3.4 v průběhu obhajoby definujte pojmy: alternativní mateřská škola, alternativní vzdělávací program a prezentujte, kdo z pedagogů se dané problematice věnuje.
2. Pokuste se zobecnit základní principy výživy dětí a stravování v mateřské škole a na základě aktuálnějších odborných zdrojů objasněte vámi prezentovaný názor na s. 23 („*Už v roce 1996 ve stanovisku Americké dietetické asociace k vegetariánství se můžeme dočíst, že laktoovovegetariánská ani veganská strava nebrání normálnímu vzrůstu a pokud je správně uzpůsobená, naplňuje nutriční potřeby dětí a dospívajících.*“)
3. Objasněte, jak jste vybírala mateřské školy do výzkumného šetření a vysvětlete své tvrzení na s. 33 ohledně výzkumného vzorku („*Pro výzkum se snažila vybrat mateřské školy, se kterými mám vlastní zkušenost z praxe.*“).

4. Stručně prezentujte zvolenou metodologii výzkumného šetření a objasněte, jak jste si stanovila kritéria pro vyhodnocení vámi zvoleného hlavního cíle (s. 33), *„zda spotřební koše vytvořené vybranými mateřskými školami, odpovídají výživovým potřebám dětí od 3 do 6 let, které jsou stanoveny normativy pro školní stravování dle ministerstva zdravotnictví ČR.“*
5. Zamyslete se nad hlavním přínosem závěrů bakalářské práce a na základě výše uvedených připomínek navrhněte, jak by bylo možné upravit metodologii výzkumného šetření.

Předložená práce přes výše uvedené drobné nedostatky splňuje požadavky kladené na bakalářské práce ve studijním oboru Učitelství pro mateřské školy a nevykazuje výraznou shodu (< 5%) v systému Theses.cz s jiným dokumentem.